

Tasa-arvon takapakki on pysäytettävä!

Naisjärjestöjen Keskusliiton media-aamiainen 6.3.18

Päätöksenteko

Euroopan tasa-arvoinstituutti EIGEn vuoden 2017 tasa-arvoindeksi osoitti sukupuolten tasa-arvon heikentyneen Suomessa poliittisen ja taloudellisen vallankäytön sekä ajankäytön osalta.

Yhteiskunnan ylimmillä johtopaikoilla naiset ovat edelleen harvinaisuus. Nykyisen hallituksen 17 ministeristä kuusi on naisia (edellisessä hallituksessa vastaavasti 9/18). Kansanedustajista naisia on 83. Määrä on laskenut kahdella edellisistä vaaleista. Vain yksi nainen on toiminut presidenttinä, kaksi pääministerinä, yksi valtiovarainministerinä, yksi ulkoministerinä ja neljä eduskunnan puhemiehenä. Nykyisestä valtion johdosta ainoastaan eduskunnan puhemies on nainen. Suomen pankin pääjohtajana vuosina 1992 – 1998 toiminut Sirkka Hämäläinen ja viime vuonna eläkkeelle jäänyt piispa Irja Askola ovat ensimmäisiä ja toistaiseksi ainoita naisia tehtävissään. Yhtään naista ei ole toiminut esimerkiksi oikeuskanslerina, arkkipiispana, Helsingin yliopiston kanslerina, kansallisteatterin johtajana tai Olympiakomitean johdossa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto katsoo, että naisten pääsy yhteiskunnan johtotehtäviin on turvattava.

Työelämä, sukupuolten palkkaero ja perhevapaat

Naisten ja miesten epätasa-arvo näkyy työelämässä laajasti. Naisen euro on 83 senttiä, eläkeläisnaisen euro 66 senttiä, maahanmuuttajanaisen euron on 62 senttiä ja vammaisen naisen noin 60 senttiä. Ylen vertailussa huippu-urheilijanaisen euro 3 senttiä. Naisten palkkakehitys on hidasta: kolmikantaisen samapalkkaisuusohjelman aikana 2006-2015 ero kaventui vain reilut 3 prosenttiyksikköä. Naiset ovat miehiä useammin osa- ja määräaikaisissa työsuhteissa, ja naisten osa-aikainen työ on kasvussa. Vuoden 2015 työllisistä vain 10,2 prosenttia sijoittui tasa-ammatteihin. Esimerkiksi teknologiateollisuuden henkilöstöstä 79 % on miehiä ja sote-alan työntekijöistä 90 % naisia. Tämän seurauksena naiset kantavat suhteettoman suuren osan sote-uudistuksen kustannuksista.

Naiset käyttävät huomattavasti miehiä enemmän aikaa koti- ja hoivatyöhön. Vuonna 2016 äidit pitivät vanhempainpäivärahapäivistä 90,5 % ja isät 9,5 %. Kotihoidontuen saajista naisia on 97 prosenttia. Tutkimusten mukaan isille korvamerkityt vapaakiintiöt johtavat perhevapaiden tasaisempaan jakamiseen. Pitkillä perhevapailta ja sukupuolisyrjinnällä on suuria vaikutuksia naisten urille ja taloudelle. Kolme vuotta tai kauemmin työmarkkinoilta poissa olleet äidit ansaitsevat töihin palatessaan lähes 19 prosenttia vähemmän kuin lapsettomat naiset.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii aktiivisia toimia sukupuolten palkkaeron poistamiseksi sekä koulutus- ja ammattialojen sukupuolisegregaation purkamiseksi. Keskusliitto edellyttää, että yhteiskunnallisten uudistusten sukupuolivaikutukset arvioidaan ja huomioidaan uudistusten suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii perhevapaiden uudistamista 6+6+6-mallin mukaisesti. Uudistuksen ei tarvitse olla kustannusneutraali.

Naisiin kohdistuva väkivalta

Seksuaalinen ahdistelu on ollut rikoslain nojalla rangaistavaa vuodesta 2014. Puolet 15–34 -vuotiaista naisista on kokenut seksuaalista häirintää. 8.–9.-luokkalaisista tytöistä 30 prosenttia ja transnuorista yli 80 % on kokenut häirintää. Naiset kokevat miehiä enemmän seksististä ja seksuaalisuutta loukkaavaa vihapuhetta.

Jopa 47 prosenttia suomalaisnaisista on kokenut fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa 15 vuotta täytettyään ja miltei kolmannes on altistunut puolisonsa tai entisen puolisonsa väkivallalle. Toiseksi yleisin henkirikoksen uhri on nykyisen tai entisen kumppanin surmaama nainen (16 % rikoksista). Nainen joutuu kumppaninsa surmaamaksi neljä kertaa miehiä useammin. Suomen rikoslaissa raiskaus määritellään käytetyn väkivallan tai sen uhan perusteella.

Suomen translainsäädäntö edellyttää sukupuoltaan korjaavilta lisääntymiskyvyttömyyttä, mikä loukkaa transihmisten ihmisoikeuksia, oikeutta itsemäärättelyyn ja keholliseen koskemattomuuteen.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii, että kaikki yhteiskunnan päättäjät, koko järjestökenttä, kaikki koulut ja oppilaitokset ovat mukana seksuaalisen häirinnän poistamisessa. Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii, että opettajien, rehtoreiden ja johtajien keskeiseksi kompetenssiksi tulee toisen huomioiminen, sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä osaamisen kartuttaminen näissä teemoissa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii konkreettisia toimia ja riittäviä resursseja naisiin kohdistuvan väkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Rikoslainsäädäntöä on muutettava niin, että raiskaus määritellään suostumuksen puutteen kautta.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii translain uudistamista.

Naisjärjestöjen rahoitus

Naisjärjestöjen valtionavustus on muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin verrattuna hyvin matala. Naisjärjestöjen Keskusliitto työllistää vakituisesti kaksi kokopäiväistä työntekijää. Muutoin liitto voi tarjota ainoastaan määräaikaista projektityötä tai tuettua harjoittelua. Valtion talousarvioleikkaukset ovat useana vuonna kohdistuneet naisjärjestöihin, ja Naisjärjestöjen Keskusliiton valtionavustus on laskenut viidessä vuodessa lähes kolmanneksella. Kun Naisjärjestöjen Keskusliiton valtionavustus oli vielä vuonna 2012 174 000 euroa ja vuonna 2015 158 000 euroa, oli se vuonna 2017 vain 126 000 euroa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto vaatii naisjärjestöjen rahoituksen ja toiminnan turvaamista.

Lisätiedot

Eva Biaudet, puheenjohtaja, puh. 050 314 0205

Terhi Heinilä, pääsihteeri, terhi.heinila@naisjarjestot.fi, puh. 040 530 5544

Anni Hyvärinen, järjestösihteeri, anni.hyvarinen@naisjarjestot.fi, puh. 050 388 8868

Vuonna 1911 perustettu Naisjärjestöjen Keskusliitto on sukupuolten tasa-arvoa edistävien naisjärjestöjen kattojärjestö. Liittoon kuuluu 58 jäsenjärjestöä, joissa on yli 400 000 jäsentä.